

Rapport:

Uddannelseskaravanen 2007

Støttet af:

Knud Højgaards Fond

NunaFonden

T&H

Hanna A Hansen og Erik Torm
November 2007

Indledning

Uddannelseskaravanen er et projekt, som nu på fjerde år er gennemført i Uummannaq bygder. Denne gang var 4 bygder involveret: Niaqornat, Ikerasak, Illorsuit og Nuugaatsiaq. De følgende sider i rapporten er korte beskrivelser og evalueringer af projektets aktiviteter i år. De tidligere rapporter findes på www.fleksibelskole.dk

I september 2006 besøgte statsministerens rådgivende udvalg for Grønlands økonomi Uummannaq Kommune, og udvalget var i den forbindelse på besøg i Ikerasak, hvor man i praksis kunne se, hvilken betydning Uddannelseskaravanen har haft for skolen og lærerne der. Det fik til resultat, at udvalgets formand professor Christen Sørensen anbefalede, at projektet fortsattes. Hans begrundelser fremgår af den anbefalingskrivelse, som kan læses efterfølgende.

På baggrund af Christen Sørensens opbakning og anbefaling ansøgte bygdeskolelederne fondsmidler til fortsættelse af Uddannelseskaravanen, og de bad T&H FleksibelSkole v/Hanna A Hansen og Erik Torm om at tage på en fjerde rundrejse, som tovholdere for projektet.

Oprindeligt var det Børne- og Kulturforvaltningen i Uummannaq Kommune og den daværende forvaltningschef Kunuunnguaq Fleischer, der tog initiativ til projektet, men det er gennem årene i højere grad blevet finansieret af fondsmidler og privat støtte, da kommunens økonomiske muligheder har været begrænsede.

Projektet er nu for fjerde gang gennemført med succes, og det giver grund til at takke alle implicerede, men ikke mindst de fonde, som har støttet projektet nemlig Knud Højgaards Fond, som har støttet i 3 år og Nunafonden, som har støttet denne gang. Desuden har T&H FleksibelSkole støttet projektet med betaling af egne midler.

Uummannaq, den 30. november 2007

Mathias Therkelsen, Niaqornat
Lars Therkelsen, Ikerasak
Marie Møller, Illorsuit
Barbara Strøm-Baris, Nuugaatsiaq
Hanna A Hansen og Erik Torm, T&H FleksibelSkole

28. feb. 2007

Til fondene.

Anbefaling af fortsættelse af og afslutning af projektet ”Uddannelseskaravanen” på skolerne i byderne Nuugaatsiaq, Illorsuit, Ukkusissat, Ikerasak og Niaqornat.

Som mangeårig formand for Det rådgivende udvalg vedr. Grønlands Økonomi har jeg ikke kunnet undgå at observere, hvor vigtig uddannelse er for det fremtidige Grønland. Dette lå bl.a. bag, at udvalget i 2000-rapporten tog uddannelsesspørgsmålet op til særlig behandling. Vi har også overvejet en opfølgning, men har indtil videre lagt til grund, at reformerne af folkeskolen via initiativerne i Den gode skole først skulle have mulighed for at slå igennem.

I mit bidrag til et særnummer om Grønland: ”Grønlands økonomi – utopi, realiteter og nordatlantisk sammenligning”, der i løbet af meget kort tid offentliggøres i Samfundsøkonomen, har jeg på mere principiel plan fremhævet dette. Jeg tillader mig at henvise hertil.

Det er desuden ikke tilfældigt, at der refereres til Uummannaq i artiklen. I begyndelsen af september 2006 var udvalget i Uummannaq, idet vi var blevet anbefalet at rejse hertil for ikke mindst at følge initiativerne på skoleområdet. Foruden i selve hovedbyen Uummannaq aflagde vi besøg i bygden Ikerasak. Det var en stor oplevelse, især fordi vi ikke kunne undgå at mærke, at der begge steder var en meget engageret skoleledelse og engagerede lærere. Det var denne oplevelse, der gjorde, at min artikel tager sit udspring i en Uummannaq utopi.

Det følger af ovenstående, at jeg varmt kan anbefale dette projekt, idet der er meget stor sandsynlighed for, at investeringer i unge menneskers skolegang i Uummannaq området vil kunne blive til meget stor gavn for det grønlandske samfund – og også blive retningsdannede for det øvrige Grønland.

Jeg vedlægger artiklen: ”Grønlands økonomi – utopi realiteter og nordatlantisk sammenligning.”

med venlig hilsen

Christen Sørensen
Formand for Det rådgivende udvalg vedr. Grønlands Økonomi
Professor, Syddansk Universitet: Odense

Niaqornat

den 16. til 23.oktober 2007.

Baggrund

Vi har været i Niaqornat 2 gange før, i 2004 og 2005. Sidste år var det også ønsket, at vi kom hertil, men det kunne ikke passe ind i tidsplanen. Det kan være svært på disse kanter.

Skolen har 9 elever opdelt i 2 klasser. De små elever i 3.-4.klasse og de store elever i 5., 6., 8. og 9.klasse.

Der er 2 undervisere, hvoraf den ene er uddannet fra Nuuk. Han er også skoleleder.

Skolelederen er meget åben for at få hjælp/supervision udefra. Han føler sig noget isoleret fagligt, men også i forhold til at bruge sprogene dansk og engelsk. Samarbejdet mellem de to undervisere er dog fint og skolen er et aktivt i det lille samfund. Her er ungdomsklub, pensionistklub, fællesarrangementer, når lejlighed byder sig f.eks. til juleafslutning i skolen, solfest, fastelavn osv..

Vi har tidligere hjulpet med nye opgaver i forbindelse med den ny forordning fra 2003, både i undervisningen, forældresamarbejdet og de administrative opgaver.

Opgaven

Denne gang er fokus på hjælp til undervisningen.

Situationen er, at der skal undervises i fag, som lærerne ikke mestrer på undervisningsniveau.

Meget undervisningsmateriale og vejledninger er på dansk. Skolelederen taler noget dansk, men har svært ved at læse en pædagogisk instruktion på dansk. Den anden lærer taler og læser kun grønlandsk, men forstår dog en del dansk.

Populært sagt lyder opgaven: ”hvordan kan jeg undervise en klasse med elever fra flere klassetrin i et sprog, jeg ikke mestrer?”.

Dansk er undervisningsfag fra 1.klasse og engelsk fra 4.klasse.

Desuden er al hjælp, gode idéer eller andet velkomment, også til andre fagområder. Særligt har det været ønsket for naturfag, hvor det nu er arrangeret, at naturfagsvejlederen fra Uummannaq kommer på besøg i uge 44.

Undervisning og vejledning

I løbet af ugen kommer vi dagligt på skolen (der er også undervisning lørdag) både i undervisningen og efter skoledagens ophør.

Vi lærer eleverne at kende, ser på materialer og taler med lærerne.

Ind imellem gennemfører vi eksemplariske undervisningsforløb i Dansk, engelsk og naturfag, baseret på de muligheder, der er til stede på skolen.

Der er stor åbenhed både fra børn og voksne.

Vi udarbejder vejledende programmer, der er lette at følge på det grundlag, som er til stede i form af materialer og muligheder.

Vi kommer med forslag til nyindkøb og kigger lidt på mulighederne i grønlandsk sammenhæng.

Skolen er involveret i et solenergiprojekt i samarbejde med Institut for Arktisk Teknolog på DTU. Efter aftale med professor Arne Willumsen gav vi under opholdet vejledning i, hvordan målingsprogrammet installeres, køres og løbende afrapporteres.

Evaluering

Skolelederen udtrykker i den efterfølgende evaluering, at det har været til stor hjælp at få vejledning i sprogfagene, som han ikke er uddannet til at undervise i og i praksis at se, hvordan fremmedsprogsundervisning kan planlægges og gennemføres.

I det hele taget er der behov for besøg af faglige vejledere udefra jævnligt og for fortsat kontakt med de andre skoleledere i kommunen fx gennem månedlige telefonmøder, hvor fælles problemstillinger kan drøftes og afklares.

Endelig understreger skolelederen, at det har været godt for skolen, at vi har været her en hel uge, så børnene har lært os at kende, og så der har været god tid til samarbejdet med elever og lærere.

Ikerasak

den 25. oktober til 2. november 2007.

Baggrund

Ikerasak er den største bygd i kommunen og har dermed den største skole med ca. 50 elever. Bygden er efter sigende den eneste i vækst på grund af gode muligheder for fiskeriet, hvilket også betyder nye elever til skolen fra resten af kommunen.

Det er 4.gang, vi er på denne skole, og vi har hver gang mødt stor åbenhed og velvilje til udvikling både i forhold til den ny forordning, i forhold til den enkeltes undervisning og i forhold til lærernes eget arbejde med at sætte fælles mål – og leve op til dem. Det er efter vores mening lykkedes rigtig godt.

Sidste år var der 7 lærere, nu er der kun 6. Til gengæld læses der en del overtimer. En af lærerne er ikke uddannet. Hun har dog arbejdet med de små klasser i mange år og er dermed meget erfaren på dette område.

Generelt har lærerne været gode til at inspirere hinanden, så undervisningen bliver varieret og kvalificeret. Hver time starter med en gennemgang af skolens værdier for at fastholde elevernes ambitioner og gode arbejdsmoral. Det blev sat i gang ved vores besøg sidste år, og det har haft en næsten mirakuløs virkning på elevernes adfærd og kompetencer!

Vi svinger godt med lærerkollegiet, og sammen har vi været gode til at finde løsninger.

Opgaven

Skolens leder har pr. mail sendt de ønsker, der har været til vores besøg denne gang: årsplanlægning, langtidsplanlægning af undervisning – herunder tværfaglige projekter, det faglige lærersamarbejde og teambuilding.

Ved det planlæggende møde den første arbejdsdag kommer også et ønske om oplæg om årsager til/pejlemærker på ordblindhed/dysleksi.

Flere lærere ønsker vores deltagelse i undervisningen med henblik på iagttagelse af enkelt-elever eller supervision til en bedre undervisning.

Skolens leder slutter sig til sent i forløbet, da han har været i Madrid i forbindelse med et Comenius-projekt, som skolen i det kommende år er deltager i.

Undervisning og vejledning

På baggrund af det planlæggende møde følger vi undervisningen hos flere lærere (4 ud af 5), der har ønsket vores deltagelse.

Den ene klasse har været i Danmark 3 uger i løbet af dette efterår og er stolte over deres fremgang i både dansk og engelsk. Eleverne kender os fra tidligere besøg, så der er god kontakt. Et af problemfelterne er nye elever, der ikke har de samme kompetencer. Vi taler om bedre differentiering eller placering på andre hold i en periode.

Desuden gives der råd om differentieret undervisning i andre klasser, men lærerne kan det godt. De har mere brug for, at vi ser dem og giver vores tilbagemelding, der for de meste bekræfter, at det, de gør, er både velovervejet og kvalificeret.

Den sværeste opgave er planlægningsdelen. Ønsket om at alle lærere laver en årsplan er kommet ud fra en overvejelse over, hvordan der kan skabes kontinuitet i den undervisning, den enkelte klasse får, og der er enighed om at lave en form for pensum-opgivelse, når et skoleår er gået. Det skulle så give en eventuel ny lærer mulighed for at "bygge ovenpå".

Løsningen bliver tilvejebragt, og er igen et resultat af vores gode samarbejde. Vi finder en overkommelig planlægningsmodel til at fastholde den enkelte lærers overblik over de områder, der er indlært og de områder, der ligger til næste periode. Planen giver samtidig gode muligheder for at finde tværfaglige temaer, der både lægger op til samarbejde på trin eller i en klasse mellem flere lærere.

Vi giver en beskrivelse af mulige måder at arbejde (tværfagligt) sammen på, ligesom der gives forslag til en årsrytme i planlægningsarbejdet.

Teambuilding berører vi kun kort. Egentlig oplever vi denne skole som meget velfungerende, netop fordi de er gode til at sætte sig mål **og** efterleve deres beslutninger. De har flere gange refereret til oplevelser, hvor de har fået positive tilbagemeldinger på elevernes kompetencer, på forældresamarbejdet, ja, i det hele taget omkring respekten for deres arbejde – så der er masser af gode teamoplevelser i det. Synes vi! Men vi gør naturligvis opmærksom på de muligheder, vi kan se ud over dette.

Dysleksi/ordblindhed hører ikke netop til vores kompetence, men ved hjælp af gode kontaktpersoner i Danmark får vi samlet lidt materiale og gode links til oplysning, og vi holder et kort oplæg om nogle af de forudsætninger, læseindlæring fordrer. Desuden gennemgås enkelte typiske tegn på læseforstyrrelser i de første skoleår. Resten kan de selv finde ud fra vores oplysninger.

Evaluering

Ved afslutningen af vores ophold gav lærerne udtryk for, som også antydte i indledningen, at vores besøg i Ikerasak gennem de seneste år har været grundlaget for, at skolen har udviklet en god undervisningskultur og faglighed, som er synlig, når eleverne arbejder og dertil et godt samarbejde mellem lærerne. Vi har formået, at tune præcist ind på de aktuelle behov på skolen og i et tæt samarbejde med lærerne at omsætte dette til en praksis, som lærerne oplever som noget, de selv har været part i at udvikle. Den grundlæggende forudsætning for denne succes har været vores gentagne ophold og arbejde i bygden et tæt samvær med elever og lærere. Det blev af en lærer udtrykt nogenlunde således:

"Vi har behov for, at der kommer nogle erfarne folk udefra, som kan være sammen med os i hverdagen, så de med egne øjne kan se, hvad der foregår, og derudfra give os et kvalificeret med- og modspil".

Illorsuit

den 2. til 7. november 2007.

Baggrund

Vi var i Illorsuit for fjerde gang siden 2004, og hver gang har der været en ny skoleleder. Skolen har lige nu 25 elever, hvoraf de 5 er kommet for nylig på grund af 1 families tilflytning til bygden (familien har 7 børn). Der er 3 lærere ansat, hvoraf en er læreruddannet, en er uddannet pædagog og en er timelærer, dvs. uddannet lærer. Alle tre har været tilknyttet skolen i flere år, men ikke kontinuerligt de seneste år. Den uddannede lærer har siden september fungeret som skoleleder, efter at den tidligere leder rejste fra bygden.

Der har manglet kontinuitet i lærerstaben, hvilket har givet sig udslag i elevernes holdninger, og i deres almindelige kendskab til arbejdsgange og materialer samt naturligvis også i deres faglige udvikling og indlæring. Vi fik oplyst, at nogle af eleverne på mellemtrinnet havde haft 20 forskellige lærere gennem deres skoleforløb her på skolen.

Eleverne er delt i 3 trin, og på mellem- og ældstetrinnet er der store forskelle på deres faglige niveau. Enkelte elever er indstillet til undersøgelse af psykolog, da de falder helt udenfor både socialt og fagligt, ligesom enkelte af de nytilflyttede venter på en undersøgelse.

Opgaven

Lærerne var lidt modløse overfor opgaven, bl.a. fordi de følte sig forladt af den tidligere leder, der måtte rejse på grund af sit helbred. Hun var læreruddannet og havde en del erfaring og overblik, som skolen nød godt af sidste skoleår. Nu har hun efterladt ikke alene ledelsesopgaven (til den læreruddannede, der i forvejen var ansat på skolen), men også hendes undervisningstimer i bl.a. dansk og engelsk, som er overtaget af den uddannede timelærer.

Vores opgave blev derfor i første omgang at komme med vejledning til undervisning i henholdsvis dansk og engelsk på mellemtrin og ældste trin.

Undervisning og vejledning

Ud fra vores erfaringer fra opholdet i Niaqornat, søgte vi efter materialer, der ville være lette at gå til i denne situation. Vi udarbejdede program for en lektion og gennemførte eksemplariske forløb, hvor lærerne deltog som oversættere – og iagttagere, og gennemdrøftede forløbene og elevernes arbejde med dem.

Ved hjælp af en slags ”opskrift” på en times forløb, med idéer til differentierede opgaver, og ved hjælp af de fundne materialer sattes både elever og lærere ind i arbejdsgangen.

Desuden kom vi med vejledning til, hvordan skemaændringer kunne bedre variationen for eleverne.(og lærerne)

Der var ikke afsat meget tid til fælles forløb, og den ene lærer er syg den ene dag. Alle pauser blev derfor brugt til drøftelser af de forskellige problemstillinger.

Evaluering

Umiddelbart var det fint at se og høre en time gennemført efter vores vejledning – og til stor tilfredshed hos både lærer og elever. Så det er vores indtryk, at de vil kunne komme videre ad den vej. Lærerne gav udtryk for, at vores vejledning både var velkommen og meget brugbar for dem. I det videre samarbejde vil lærerne kunne inspirere hinanden, fordi de tidligere har arbejdet sammen og de kender hinanden godt. Vores forslag til skemaændringer blev umiddelbart gennemført til alles tilfredshed.

Afsluttende sagde lærerne, at de havde stort behov for besøg af gæstelærere, der kunne ”vise dem hvordan” – i en længere periode og både pædagogisk og fagligt. Det der er afgørende for en vedholdende og varig udvikling af skolen er, at hjælpen bliver givet på baggrund af, at gæstelærerne opholder sig i bygden og på skolen i samvær med de konkrete elever og lærere.

Nuugaatsiaq

den 7. – 14. november 2007.

Baggrund

Det var 4. gang, at vi besøgte Nuugaatsiaq i forbindelse med uddannelseskaravanen. Elevtallet er nu på 16, hvorfor der kun er ansat 2 lærere i år, mod 3 sidste år. De to ansatte – skolelederen og den anden lærer arbejder sammen på 3. år. Dermed er der god kontinuitet i arbejdet på trods af de sparsomme ressourcer. Ved hjælp af holddeling går skemaet op for både små og store, og der undervises i 3 hold.

Der er stort behov for skolen som børnenes trygge base, og der tages hånd om børnene ”hele vejen rundt”. Fælles morgensamling med rolig opvågning, samtale, oplæsning og sang, mulighed for et morgenmåltid og vel-organiseret forældrebetalt frugtordning er noget af det, der er med til at skabe disse rammer. Skolens leder lægger både hjerne og hjerte i arbejdet på skolen, og der stilles krav til eleverne, så de forstår, at de skal blive dygtige og være omhyggelige med alt, hvad de gør.

Skolens traditioner samler hele bygden flere gange om året, og skolen er i det hele taget ramme om mange aktiviteter i det lille samfund.

Opgaven

De små bygdeskoler føler sig ofte oversete hvad angår hjælp og bevågenhed fra kommunen eller fra fagpersoner udefra i det hele taget. Der er et stort behov for, at kunne drøfte pædagogiske og faglige spørgsmål med udefra kommende lærere og fagfolk. Opgaven her gik derfor mest på drøftelser af forskellige problemområder i pædagogik og undervisning såvel som i skoleadministration og muligheder for forskellige tiltag til gavn for eleverne og samarbejdet omkring skolen som kulturcenter i bygden.

Udveksling af tanker og ideer og samarbejde mellem skolelederne i kommunen er tilsyneladende på ”stand by” for tiden, hvorfor der var brug for supervision i forhold til flere områder.

Endelig blev det aftalt, at vi skulle gå ind i undervisning af eleverne, både med observationer og som ”vikarer”.

Undervisning og vejledning

Under hele forløbet foregik der samtaler og drøftelser, som samtidig tjente den opgave at være vejledning og supervision. Drøftelserne blev taget op løbende i pauser og efter børnenes undervisningstid. Da vi kendte begge lærere fra de foregående besøg, var det ikke noget problem at tage emner op, vi tidligere havde arbejdet med, og vi kunne således være med til at vurdere, hvordan det gik nu.

Som inspiration til morgensamlingen sang vi lidt på dansk ligesom tidligere år, og vi har været ”vikarer på dansk” hos de mindste elever, der er glade for lidt afveksling.

Det var helt uproblematisk at gå ind i undervisningen, da eleverne er meget selvstændige og åbne. Vi fulgte enkelte undervisningsforløb og rådgav i den forbindelse om specifikke problemer med enkelt-elever. Selve undervisningen forløber i øvrigt uden problemer.

Endelig var der brug for lidt overblik over, hvordan man kan afdække læseproblemer – eller andre problemer med indlæring, så vi gennemgik sammen nogle af de karakteristika, der findes indenfor området. Det kan støtte lærernes egen vurdering af eleverne.

Evaluering

Det er vores fornemmelse, at den største hjælp er, at vi i det hele taget kommer – og er til rådighed for både børn og voksne. Da vi jo har set de andre bygdeskoler, har vi et meget godt billede til sammenligning og idéer til inspiration bygderne imellem, men i virkeligheden burde det også være muligt for bygdelærerne, at de kunne besøge hinanden i en uge eller 14 dage ad gangen til gensidig inspiration!

Begge lærere gav ved afslutningen af vores ophold udtryk for, at de har været glade for vores besøg, og at vi bare ved vores tilstedeværelse og de daglige drøftelser har været med til at hjælpe dem videre.

De har kunnet tale med os om det, der optager dem og har fået inspiration og vejledning på flere områder.

Vi har kunnet iagttage de fremskridt, der er gjort på skolen med undervisningen og børnenes indstilling til at være elever.

Når vi ser på lærernes evaluering og vores iagttagelser under et, så er det tydeligt, at det der betyder noget er, at vi er vendt tilbage flere gange i de sidste 4 år og har kunnet give tilbagemeldinger, som har kunnet bruges, fordi vi har kendt stedet og de har kendt os og været trygge ved vores færden på skolen.

Afsluttende overvejelse om skoleudvikling i bygderne

v/Hanna A Hansen og Erik Torm

Indledning

Baggrunden for de følgende betragtninger er, at vi i oktober-november 2007 har gennemført den fjerde bygderundtur (Uddannelseskaravanen) i Uummannaq Kommune. Under vores ophold i bygderne har vi med egne øjne og øre set, hørt og erfaret, at det arbejde, som vi påbegyndte med et Inerisaavik skoleudviklingskursus for bygdeskolernes lærerteam i efteråret 2001 og siden har fulgt op med 2-3 ophold i hver af bygderne, har båret frugt. De vigtigste tegn er, at der er synlige resultater i elevernes adfærd, i lærernes samarbejde og i undervisningens tilrettelæggelse og gennemførelse. Men det bekræftes også af skoleledernes og ikke mindst lærernes egne udsagn.

Vi tør således nu med sikkerhed sige, at vi har erfaret os frem til en kursusform og en rådgivningsmetode, der har gennemslagskraft, og som virker i det lange løb.

Forudsætninger for skoleudvikling

Det er vores grundlæggende erfaring, at hvis der skal ske en mærkbar skoleudvikling i bygdeskolerne i retning af Atuarfitsialak, så skal der bygges på lærernes egne forudsætninger med fodfæste i det, de i forvejen kan og ved. Der skal tages udgangspunkt i lærernes egen nærmeste udviklingszone (Mogens Hansen, 1997).

Der skal også tages udgangspunkt i lærernes egne ustrukturerede erfaringer før der doceres en overordnet teori om læring og undervisning og en hertil relateret eksternt defineret metode (Tom Tiller, 1998).

Endelig skal der tages udgangspunkt i, at det er en fælles sag at skabe skoleudvikling. For at kunne iværksætte skoleudvikling, skal der ske en fælles uddannelse og opgradering af skoleleder og lærere sammen. Det virker IKKE med henblik på skoleudvikling, at lederen eller enkelte lærere bliver pædagogisk eller faglig opgraderet på kurser væk fra bygden. Personligt kan det måske godt have betydning, men man skal være gjort af et særligt stof, hvis kollegerne skal påvirkes til at ændre praksis. Kollegerne lytter gerne, men gør i øvrigt, som de plejer!

Det følgende er en beskrivelse af nøglebegreberne i relation til vores arbejdsmetode:

Forudsætninger for forandringer på en bygdeskole

God skoleledelse

Skolens leder skal evne at skabe et samarbejdsklima, hvor tryghed og anerkendelse er nøglebegreber. Skolens leder skal også gerne have visioner om skolens og bygdens fremtid for at kunne skabe en udviklingsorienteret skolekultur.

Uddannede lærere

Flertallet af skolens lærere skal være læreruddannede eller besidde en faglig uddannelse på højt niveau.

Timelærere med lokale kompetencer kan være godt for sammenhængskraften med lokalsamfundet og forankringen af den lokale skoleudvikling.

Kontinuitet i ledelse og personale

Langtidsholdbar skoleudvikling forudsætter stor kontinuitet i personalegruppen. Hvis der er for mange og for hyppige udskiftninger, er det svært at fastholde sammenhæng og videreudvikling i skolekulturen.

Forandringsmetoder i samarbejde med leder og lærere:

Fælles samtale

Fælles samtaler omkring status, mål, tegn, planlægning, handling og evaluering ud fra skolens aktuelle situation og ud fra lærernes nærmeste udviklingszone.

Vi arbejder med baggrund i udviklingsspiralen og SMTTE-modellen, men uden at docere disse modeller for lærerne. (Frode Boye Andersen, 2000)

Fælles kursus/instruktion

Kursusforløb og instruktioner planlægges på stedet ud fra fælles samtale og på baggrund af skolens og lærernes behov og ønsker

Klasserumsobservation

Ud fra lærernes egne ønsker tilbyder vi os som observatører af undervisning, lærerinteraktion med eleverne, problemelever m.v.

Individuel supervision

Skoleleder og lærerne tilbydes individuel supervision ud fra konkrete behov og problemstillinger, som der ønskes hjælp til eller vejledning. Individuel supervision sker også på baggrund af klasserumsobservation.

Undervisning af elever

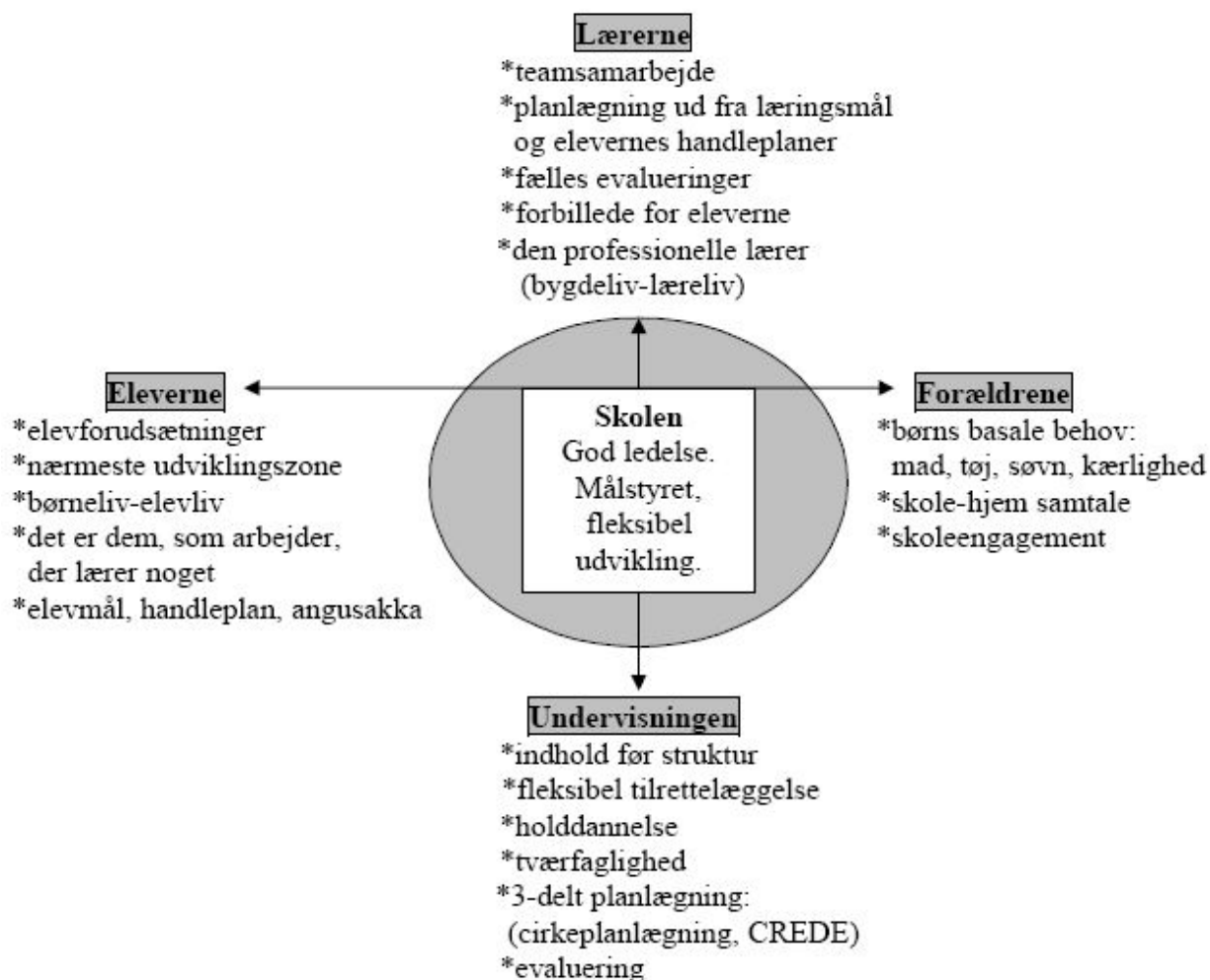
Efter ønske har vi medvirket i undervisning af elever fx i fremmedsprog, så lærerne har kunnet være i en form for praktik med efterfølgende didaktisk samtale.

Det er i samspillet mellem disse 5 forandringsmetoder, at lærere klædes på til at skabe målrettet skoleudvikling og varige forandringer med effekt for elevernes faglige og sociale læring og udvikling. Kurser i ”det nye” er ikke tilstrækkeligt til at skabe forandring!

Indhold i fælles kursus og instruktion:

Indholdet udgør en sammenhængende pædagogisk platform med udgangspunkt i Atuarfitsialak. Indholdet skal altid sammentænkes med skolens aktuelle situation og lærernes nærmeste udviklingszone.

Den følgende grafiske oversigt er et forsøg på at beskrive indholdsuniverset i sin helhed. Det er vigtigt, at helheden er bagvedliggende i det forløb, der afvikles på bygdeskolen, men vægten lægges på de indholdselementer i helheden, som aktuelt er skolens og lærergruppens behov, og som kan udfordre til nye handlinger.

Målet er en lokal fleksibel skole, der er kulturelt forankret i det grønlandske samfund og globalt orienteret i sin fremtidsvision. Det skal være en skole, der både har rødder og vinger!

”Kunne en skole som er forankret i en kultur, som børnene ikke har noget forhold til, skabe gode og lige vilkår for læring?” (Tom Tiller, 1998). Svaret er nej!

Konsulenternes/Instruktørernes kompetencer

Et grundigt kendskab til folkeskoleforordningen og folkeskolens bekendtgørelser er en selvfølgelig forudsætning.

Men grundlæggende er det vigtigt, at konsulenterne har en dyb indlevelsesevne i bygdernes vilkår. Det gælder både kulturelt, socialt og udviklingsmæssigt. Desuden er det vigtigt at etablere en tryk samtale med bygdeskolens leder, lærere og elever og skaffe sig indsigt i skolens arbejdsmiljø, og at man er i stand til at arbejde med helheden, som ovenfor beskrevet. Forudsætningen for at kunne gøre en forskel er, at man har fingeren på pulsen med hensyn til forudsætninger og behov på skolen. Det kan man kun skaffe sig gennem længere ophold og gentagne besøg i bygden.